

Міністерство освіти і науки України
Інститут психології імені Г.С. Костюка НАПН України
лабораторія методології і теорії психології
Академія наук вищої освіти України
Українська академія акмеології
Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка
кафедра практичної психології
кафедра здоров'я людини та фізичної реабілітації
Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди
кафедра практичної психології
Сумська обласна державна адміністрація
Управління охорони здоров'я Сумської обласної державної адміністрації
Сумський обласний центр соціальної реабілітації дітей-інвалідів
Сумський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги
Управління державної пенітенціарної служби України в Сумській області
Військово-медична служба управління служби безпеки України
в Сумській області

*До 25-річчя підготовки спеціальності «Практична психологія»
в СумДПУ імені А.С. Макаренка*

ПРОГРАМА

II МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

«ОСОБИСТІТЬ У КРИЗОВИХ УМОВАХ ТА КРИТИЧНИХ СИТУАЦІЯХ ЖИТТЯ»

18 – 19 лютого 2016 р.

Суми – 2016

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ

Співголови організаційного комітету:

Максименко Сергій Дмитрович – доктор психологічних наук, професор, директор Інституту психології імені Г. С. Костюка НАПН України, академік НАПН України, дійсний член Міжнародної ради психологів (США), дійсний член Європейської академії природничих наук (Німеччина).

Лянной Юрій Олегович – кандидат педагогічних наук, професор, ректор Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка.

Заступники голів:

Балл Георгій Олексійович – доктор психологічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України, завідувач лабораторії методології і теорії психології Інституту психології імені Г. С. Костюка НАПН України.

Хомуленко Тамара Борисівна – доктор психологічних наук, професор, академік АН ВО України, завідувач кафедри практичної психології Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди.

Кузікова Світлана Борисівна – доктор психологічних наук, професор, академік АН ВО України, завідувач кафедри практичної психології Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка.

Щербакова Ірина Миколаївна – кандидат філософських наук, доцент, завідувач лабораторії методології практичної психології кафедри практичної психології Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка.

Члени організаційного комітету:

Сбруєва Аліна Анатоліївна – доктор педагогічних наук, професор, проректор з наукової роботи Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка.

Левченко Людмила Степанівна – кандидат педагогічних наук, в.о. професора, директор навально-наукового Інституту педагогіки і психології Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка.

Зликов Валерій Лаврентійович – кандидат психологічних наук, доцент, провідний науковий співробітник лабораторії методології і теорії психології Інституту психології імені Г. С. Костюка НАПН України.

Звіряка Олександр Миколайович – кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент, завідувач кафедри здоров'я людини та фізичної реабілітації Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка.

Тимошенко Віталій Миколайович – начальник управління державної пенітенціарної служби України в Сумській області, полковник внутрішньої служби.

Бутенко Сергій Павлович – начальник управління охорони здоров'я Сумської обласної державної адміністрації.

Калиниченко Олег Олегович – підполковник медичної служби, начальник військово-медичної служби управління служби безпеки України в Сумській області.

Сущенко Олена Миколаївна – магістр державного управління, директор комунальної установи Сумської обласної ради «Сумський обласний центр соціальної реабілітації дітей-інвалідів».

Трошечко Валентина Вікторівна – директор Сумського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги.

Вертель Антон Вікторович – кандидат філософських наук, викладач кафедри практичної психології, Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка.

Пасічник Наталія Олексіївна – кандидат психологічних наук, викладач кафедри практичної психології Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка.

Усик Дмитро Борисович – кандидат психологічних наук, доцент кафедри практичної психології, Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка.

Федорова Євгенія Валентинівна – викладач кафедри практичної психології Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка.

Щербак Тетяна Іванівна – кандидат психологічних наук, доцент кафедри практичної психології Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка.

ПОРЯДОК РОБОТИ КОНФЕРЕНЦІЇ

18 лютого 2016 р.

9.00 – 10.00	Реєстрація учасників конференції
Місце проведення:	<i>СумДПУ імені А. С. Макаренка (вул. Роменська, 87. Центральний корпус, 1 поверх).</i>
10.00 – 12.00	Пленарне засідання
Місце проведення:	<i>СумДПУ імені А. С. Макаренка (вул. Роменська, 87. Центральний корпус, другий поверх, ауд. №202).</i>
12.00 – 13.00	Перерва
13.00 – 15.00	Секційні засідання
Місце проведення:	<i>СумДПУ імені А. С. Макаренка (вул. Роменська, 87. Інститут педагогіки і психології, корпус 4, п'ятий поверх, ауд. № 504, 505, 508, 511, 512, 513, 513, 515).</i>
15.00 – 15.30	Перерва на каву
15.30 – 17.00	Майстер-класи
17.00 – 18.30	Майстер-класи
Місце проведення:	<i>Місце проведення та зміст майстер-класів див. с. 31-33.</i>

19 лютого 2016 р.

10.00 – 11.30	Майстер-класи
11.30 – 12.00	Перерва
12.00 – 13.30	Майстер-класи
Місце проведення:	<i>Місце проведення та зміст майстер-класів див. с. 33-35.</i>
13.30 – 14.00	Перерва на каву
14.00 – 15.30	Круглий стіл
15.30 – 16.30	Підведення підсумків роботи конференції
Місце проведення:	<i>СумДПУ імені А. С. Макаренка (вул. Роменська, 87. Інститут педагогіки і психології, корпус 4, п'ятий поверх, ауд. № 512)</i>

РЕГЛАМЕНТ КОНФЕРЕНЦІЇ

Привітання	до 5 хвилин.
Доповідь на пленарному засіданні	до 15 хвилин.
Доповідь на секційному засіданні	до 10 хвилин.
Виступи-репліки	до 3 хвилин.

Робочі мови конференції – українська, англійська, польська, російська.

ВІДКРИТТЯ КОНФЕРЕНЦІЇ

Вітальне слово від Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка

Лянной Юрій Олегович – кандидат педагогічних наук, професор, ректор Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка.

Сбруєва Аліна Анатоліївна – доктор педагогічних наук, професор, проректор з наукової роботи Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка.

Кузікова Світлана Борисівна – доктор психологічних наук, професор, академік АН ВО України, завідувач кафедри практичної психології Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка.

Вітальне слово від Сумської обласної державної адміністрації

Клочко Микола Олексійович – голова Сумської обласної державної адміністрації.

Вітальне слово від Інституту психології імені Г. С. Костюка НАПН України

Максименко Сергій Дмитрович – доктор психологічних наук, професор, директор Інституту психології імені Г. С. Костюка НАПН України, академік НАПН України, дійсний член Міжнародної ради психологів (США), дійсний член Європейської академії природничих наук (Німеччина).

Балл Георгій Олексійович – доктор психологічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України, завідувач лабораторії методології і теорії психології Інституту психології імені Г. С. Костюка.

Вітальне слово від Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди

Хомуленко Тамара Борисівна – доктор психологічних наук, професор, академік АН ВО України, завідувач кафедри практичної психології Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди.

Вітальне слово від Академії наук вищої освіти України

Шестопалова Людмила Федорівна – доктор психологічних наук, професор, академік АН ВО України, ДУ «Інститут неврології, психіатрії та наркології НАМН України».

Вітальне слово від Української академії акмеології

Фруктова Яна Станіславівна – кандидат педагогічних наук, доцент, Вчений секретар УАА, доцент кафедри журналістики та нових медіа Київського університету імені Бориса Грінченка.

Вітальне слово від Управління Державного департаменту пенітенціарної служби України в Сумській області

Тимошенко Віталій Миколайович – полковник внутрішньої служби, начальник управління державної пенітенціарної служби України в Сумській області.

Вітальне слово від Сумського обласного центру соціальної реабілітації дітей-інвалідів (м. Суми)

Сущенко Олена Миколаївна – магістр державного управління, директор комунальної установи Сумської обласної ради «Сумський обласний центр соціальної реабілітації дітей-інвалідів».

Вітальне слово від Військово-медичної служби управління служби безпеки України в Сумській області

Калиниченко Олег Олегович – підполковник медичної служби, начальник військово-медичної служби управління служби безпеки України в Сумській області.

Вітальне слово від Управління охорони здоров'я Сумської обласної державної адміністрації

Бутенко Сергій Павлович – начальник управління охорони здоров'я Сумської обласної державної адміністрації.

Вітальне слово від Сумського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги

Трошечко Валентина Вікторівна – директор Сумського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги.

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ

1. **Максименко Сергій Дмитрович** – доктор психологічних наук, професор, директор Інституту психології імені Г. С. Костюка НАПН України, академік НАПН України, дійсний член Міжнародної ради психологів (США), дійсний член Європейської академії природничих наук (Німеччина).
Особистість як суб'єкт подолання кризових викликів сучасності
2. **Чепелева Наталія Василівна** – доктор психологічних наук, професор, академік НАПН України, заступник директора з науково-дослідної роботи, Інститут психології імені Г. С. Костюка НАПН України (м. Київ, Україна).
Дослідження життєвої кризи особистості у психологічній герменевтиці
3. **Балл Георгій Олексійович** – доктор психологічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України, завідувач лабораторії методології і теорії психології Інституту психології імені Г. С. Костюка (м. Київ, Україна).
Про значення теоретичних положень психології для суспільної практики
4. **Варій Мирон Йосипович** – доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри теоретичної та практичної психології, Національний університет «Львівська політехніка» (м. Львів, Україна).
Психічна травма в енергетичній концепції психіки і психічного
5. Wilsz Jolanta – doktor habilitowany nauk pedagogicznych Uczelnia Warszawska im. Marii Skłodowskiej-Curie (Warszawa, Polska).
Zakłócenie równowagi funkcjonalnej jednostki przez sytuacje kryzysowe – analiza mechanizmów wewnętrznych
6. **Волянюк Наталія Юріївна** – доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри психології і педагогіки, Національний технічний університет України «КПІ» (м. Київ, Україна).
Варіабельність та неминучість криз професійного розвитку суб'єкта діяльності
7. **Гордієнко-Митрофанова Ія Володимирівна** – доктор психологічних наук, професор, професор кафедри практичної психології ХНПУ імені Сковороди (м. Харків, Україна).
Конструктивні стратегії подолання кризових ситуацій
8. **Данилов Олександр Сергійович** – президент Незалежної асоціації психотерапевтів, керівник авторської школи гіпнозу і психоаналітичної психотерапії, психіатр, психотерапевт, психолог (м. Харків, Україна).
Енергія і структура. Нове видіння соотношення темперамента, характера и психодинамики личности
9. **Завачька Наталія Євгенівна** – доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри практичної психології, Східноукраїнський національний університет імені В. Даля (м. Северодонецьк, Україна).
Соціальна підтримка у реінтеграції осіб зрілого віку: емпіричні аспекти

10. **Звіряка Олександр Миколайович** – кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент, завідувач кафедри здоров'я людини та фізичної реабілітації Сумського державного педагогічного університету імені А. С.Макаренка (м. Суми, Україна).

Про досвід підготовки фахівців фізичної реабілітації в ННІФК

11. **Клопота Євгеній Анатолійович** – доктор психологічних наук, доцент, Запорізький національний університет (м. Запоріжжя, Україна).

Адаптивні можливості особистості в умовах зорової депривації

12. **Кузікова Світлана Борисівна** – доктор психологічних наук, професор, академік АН ВО України, завідувач кафедри практичної психології, Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка (м. Суми, Україна).

Стагнація самозмінювання як механізм кризоутворення на життєвому шляху особистості

13. **Кузнецов Марат Амирович** – доктор психологічних наук, професор, професор кафедри практичної психології, Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди (г. Харків, Україна).

Аналіз емоційного компонента життєспособності неосвічених осіб

14. **Ложкин Георгій Володимирович** – доктор психологічних наук, професор, полковник в отставці, професор кафедри психології та педагогіки, Національний технічний університет України «КПІ» (г. Київ, Україна).

Інтрасуб'єктні та інтерсуб'єктні предиктори впевненості в умовах неопределенності

15. **Носенко Елеонора Львівна**, член-кореспондент НАПН України, доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри педагогічної і вікової психології, Дніпропетровський національний університет імені Олеся Гончара (м. Дніпропетровськ, Україна).

Аршава Ірина Федорівна, доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри загальної та медичної психології, Дніпропетровський національний університет імені Олеся Гончара (м. Дніпропетровськ, Україна).

Носенко Дина Володимирівна, кандидат психологічних наук, Дніпропетровський національний університет імені Олеся Гончара (м. Дніпропетровськ, Україна).

Самоінвалідація та її зв'язок із диспозиційними характеристиками особистості: роль нейротизму і сумлінності

16. **Озерський Ігор Володимирович** – доктор юридичних наук, доцент, професор кафедри кримінального права та правосуддя, радник юстиції, Запорізький національний університет (м. Запоріжжя, Україна).

Нейтралізація посттравматичного стресового розладу демобілізованих бійців АТО

17. **Олефір Валерій Олександрович** – полковник цивільного захисту, кандидат психологічних наук, доцент, Українська інженерно-педагогічна академія (м. Харків, Україна).

Особистісний потенціал як предиктор копінг-стратегій та психологічного благополуччя

18. **Позднишев Євген В'ячеславович** – кандидат філософських наук, доцент, ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана» (м. Київ, Україна).
Агресія як емпіричний референт іміджу футбольних фанатів
19. **Поліщук Валерій Миколайович** – доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри психології, Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка (м. Глухів, Україна).
Кризовий розвиток особистості в умовах соціальних викликів і загроз
20. **Сафін Олександр Джамільович** – доктор психологічних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України, завідувач кафедри психології, Уманський державний педагогічний університет ім.Павла Тичини (м. Умань, Україна).
Порівняльний аналіз психотехнологій та соціально-психологічних наслідків впливу на свідомість громадян ЄСРР та його правонаступника
21. **Седих Кіра Валеріївна** – доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри психології, Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка (м. Полтава, Україна).
Сучасні тенденції розвитку етнічної та національної ідентичності в українському суспільстві
22. **Сущенко Олена Миколаївна** – магістр державного управління, директор комунальної установи Сумської обласної ради «Сумський обласний центр соціальної реабілітації дітей-інвалідів» (м. Суми, Україна).
Забезпечення комплексною реабілітацією дітей-інвалідів Сумської області в умовах Сумського обласного центру соціальної реабілітації дітей-інвалідів області
23. **Фурман Анатолій Васильович** – доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри психології та соціальної роботи, Тернопільський національний економічний університет (м. Тернопіль, Україна).
Проблемна свідомість особи як предмет теорії психологічного пізнання
24. **Хомуленко Тамара Борисівна** – доктор психологічних наук, професор, академік АН ВО України, завідувач кафедри практичної психології, Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди (м. Харків, Україна).
Вікова динаміка кризи ідентичності
25. **Шевченко Наталія Федорівна** – доктор психологічних наук, професор, академік АН ВО України, завідувач кафедри педагогіки та психології освітньої діяльності, Запорізький національний університет (м. Запоріжжя, Україна).
Використання методів психодинамічної психотерапії для допомоги психосоматично хворим у посткризових ситуаціях

СЕКЦІЙНІ ЗАСІДАННЯ

18 лютого 2016 р.

12.30 – 14.00

Місце проведення: Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка (вул. Роменська, 87, корпус № 4. Інститут педагогіки і психології).

Аудиторії: ауд. №512 (секція 1); ауд. №505 (секція 2);
ауд. №515 (секція 3); ауд. №508 (секція 4).

Секції відповідають тематичним напрямам роботи конференції.

Секція 1.

Теоретико-методологічні дослідження особистості у кризових умовах та критичних ситуаціях життя

Керівники секції:

Фурман Анатолій Васильович – доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри психології та соціальної роботи, Тернопільський національний економічний університет.

Щербакова Ірина Миколаївна – кандидат філософських наук, доцент, завідувач лабораторії методології практичної психології, Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка.

1. **Біла Ірина Миколаївна** – доктор психологічних наук, професор, Інститут психології імені Г. С. Костюка НАПН України (м. Київ, Україна).

Сприймання в умовах інформаційного простору

2. **Блінова Олена Євгенівна** – доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри загальної та соціальної психології, Херсонський державний університет (м. Херсон, Україна).

Криза ідентичності як чинник міграційної готовності

3. **Боброва Лариса Григорівна** – кандидат психологічних наук, доцент, Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова (м. Київ, Україна).

Життєстійкість як внутрішній ресурс оволодіння складними ситуаціями

4. **Верещинська Яна Володимирівна** – здобувач кафедри практичної психології, Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди (м. Харків, Україна).

Концептуальні засади дослідження естетичного сприйняття зовнішності людини

5. **Вертель Антон Вікторович** – кандидат філософських наук, викладач кафедри практичної психології, Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка (м. Суми, Україна).

Кризис европейского (научного) сознания как философско-психологическая проблема

6. **Віденєєв Ігор Олександрович** – кандидат психологічних наук, доцент, Харківська державна академія культури (м. Харків, Україна).
Стресостійкість в контексті психологічних ресурсів особистості
7. **Вороненко Ольга Петрівна** – майор внутрішньої служби, старший інспектор з виховної та психологічної роботи сектору по роботі з персоналом управління Державної пенітенціарної служби України в Сумській області (м. Суми, Україна).
Професіоналізація працівників пенітенціарних установ: методологічні аспекти
8. **Воронко Руслан Анатолійович** – магістрант, Українська євангелійська семінарія (с. Березівка, Україна).
Философское осмысление духовного кризиса личности, и его решение с точки зрения библейского богословия
9. **Головіна Олена Юріївна** – здобувач кафедри практичної психології, Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди (м. Харків, Україна).
Духовна криза особистості: психологічні засоби подолання
10. **Гура Віталій Алексеевич** – магістр богослов'я, докторант, Християнський Гуманитарно-Економічний Університет (Одеса, Україна); M.Th., PhD candidate in theology American David Livingstone University of Florida (USA).
Эсхатология: анализ факторов обострения эсхатологических ожиданий в кризисном обществе
11. **Гура Тетяна Віталіївна** – кандидат педагогічних наук, доцент, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут» (м. Харків, Україна).
Особистість в екстремальних умовах життя : лідерський аспект
12. **Диса Олена Вікторівна** – кандидат психологічних наук, доцент, Дніпропетровський національний університет ім. Олеся Гончара (м. Дніпропетровськ, Україна).
Баранова Анна Володимирівна – магістрант, Дніпропетровський національний університет ім. Олеся Гончара (м. Дніпропетровськ, Україна).
Психологические изменения личности в условиях сенсорной депривации
13. **Диса Олена Вікторівна** – кандидат психологічних наук, доцент, Дніпропетровський національний університет ім. Олеся Гончара (м. Дніпропетровськ, Україна).
Гузь Яна Володимирівна – магістрант, Дніпропетровський національний університет ім. Олеся Гончара (м. Дніпропетровськ, Україна).
Особливості прояву ризикованої поведінки у складних життєвих ситуаціях
14. **Зливков Валерій Лаврентійович** – кандидат психологічних наук, доцент, провідний науковий співробітник лабораторії методології і теорії психології, Інститут психології імені Г. С. Костюка НАПН України (м. Київ, Україна).
Лукомська Світлана Олексіївна – кандидат психологічних наук, Інститут психології імені Г. С. Костюка НАПН України (м. Київ, Україна).
Особистісна автономія у контексті автентичності особистості

15. **Іванова Олена В'ячеславівна** – кандидат психологічних наук, доцент, професор кафедри загально-правових та психологічних дисциплін факультету підготовки фахівців для Національної гвардії України НАВС (м. Київ, Україна).
Проблема оказания психологической помощи участникам АТО
16. **Козир Маргарита Валентинівна** – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії та історії педагогіки, Київський університет імені Бориса Грінченка (м. Київ, Україна).
Формування інформаційної компетентності викладачів в умовах нової економіки, яка ґрунтується на знаннях
17. Kozlova Inna – history teacher T. H. Shevchenko Ukrainian gymnasium (Montreal, Canada).
Non-normative life crises and psychological state of an individual
18. **Корсун Сергій Іванович** – кандидат психологічних наук, доцент, професор кафедри психології і соціології, Національний університет державної податкової служби України (м. Київ, Україна).
Особистість в умовах слідчих дій
19. **Кузнецова Марія Маратівна** – аспірант кафедри практичної психології, Харківський національний педагогічний університет імені Г.С.Сковороди (м. Харків, Україна).
Оптимізм як стратегія подолання кризи особистості
20. **Лебеденко Катерина Олександрівна** – магістрант, Харківський національний педагогічний університет імені Г.С.Сковороди (м. Харків, Україна).
Стійкість особистості як ефективний критерій результативності поведінки у кризовій ситуації
21. **Лозова Ольга Миколаївна** – доктор психологічних наук, професор, академік АН ВО України, завідувач кафедри практичної психології Інституту людини, Київський університет імені Бориса Грінченка.
Динаміка змін змістових елементів буденної свідомості особистості в умовах суспільних трансформацій
22. **Марухина Ірина Володимирівна** – завідувач навчально-методичного центру психологічної служби КЗ Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти (м. Суми, Україна).
Концептуальні засади формування життєстійкості особистості
23. **Медінцев Владислав Олександрович** – кандидат психологічних наук, науковий співробітник, Інститут психології імені Г.С.Костюка НАПН України (м. Київ, Україна).
Кризис методологических ориентиров психолога
24. **Михайлюк Любов Миколаївна** – науковий співробітник, Інститут психології імені Г.С.Костюка НАН України (м. Київ, Україна).
Конфлікти в культурному житті суспільств Заходу та Сходу
25. **Моїсеєнко Ірина Борисівна** – практичний психолог, Шосткинська загальноосвітня школа I-III ступенів №11 (м. Шостка, Україна).
Особливості професійного вигорання педагогів

26. **Моргун Володимир Федорович** – професор кафедри психології Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка, кандидат психологічних наук, професор (м. Полтава, Україна).
Заїка Віталій Миколайович – магістр психології, науковий співробітник, Східно-Європейський інститут психології (м. Київ, Україна).
Багатовимірна типологія особистісних трансформацій в умовах подолання кризових станів людини
27. **Мусатов Сергій Олександрович** – кандидат психологічних наук, провідний науковий співробітник, Інститут психології імені Г.С. Костюка (м. Київ, Україна).
Психологічний аспект кризового буття особистості
28. **Негрій Ірина Олександрівна** – директор Свеської спеціалізованої школи I-III ступенів №2 «ліцей» Ямпільської районної ради Сумської області (сmt. Свеса, Україна).
Методологічні основи формування професійної компетентності вчителів
29. **Палько Тетяна Василівна** – кандидат психологічних наук, директор, Закарпатський інститут післядипломної педагогічної освіти (м. Ужгород, Закарпаття).
Післядипломна педагогічна освіта в контексті сучасних освітніх реформ: стан та перспективи розвитку
30. **Потапчук Наталія Дмитрівна** – кандидат психологічних наук, старший науковий співробітник, Національна академія Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького (м. Хмельницький, Україна).
Передумови виникнення та поширення чуток в умовах надзвичайної ситуації
31. **Росийчук Татяна Анатольевна** – кандидат психологических наук, ст.научный сотрудник, Институт психологии имени Г.С. Костюка НАПНУ (г. Киев, Украина).
Психология между идеальной и реальной школой: кризис школы как топоса психологического развития
32. **Рухимович (Трахтенберг) Хая Лена** – ответственный координатор, государственная организация «Натив – Ваш Путь в Еврейский Народ» (г. Иерусалим, Израиль).
Кризис профессионального образования в современном мире
33. **Сауга Сергій Леонідович** – магістрант, лаборант науково-навчальної лабораторії розробки програмного забезпечення, Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди (м. Харків, Україна).
Психологічні особливості самоідентифікації у критичних ситуаціях життя
34. **Степура Євгеній Вікторович** – науковий співробітник, Інститут психології ім. Г. С. Костюка НАПН України (м. Київ, Україна).
Деякі психологічні передумови соціально-політичних рішень

35. **Тітов Іван Геннадійович** – кандидат психологічних наук, доцент, Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г.Короленка (м.Полтава,Україна).
Світоглядні аспекти кризи юнацького віку
36. **Фейнер Філіп** – звукорежисер Польської Балтійської філармонії імені Ф.Шопена (м.Гданськ,Польща).
Методологічне обґрунтування ролі музики у складаних життєвих ситуаціях
37. **Фруктова Яна Станіславівна** – кандидат педагогічних наук, доцент, Вчений секретар УАА, доцент кафедри журналістики та нових медіа Київського університету імені Бориса Грінченка (м.Київ,Україна).
Роль масмедіа у формуванні образу нормативної особистості в умовах інформаційної війни
38. **Фурман Оксана Євстахіївна** – доктор психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології та соціальної роботи, Тернопільський національний економічний університет (м.Тернопіль,Україна).
Особистість як суб'єкт нормотворення у кризових соціальних умовах
39. **Чуб Ігор Андрійович** – полковник служби цивільного захисту, доктор технічних наук, професор, начальник кафедри пожежної профілактики в населених пунктах, Національний університет цивільного захисту України (м.Харків,Україна).
Методологія підготовки фахівців небезпечних професій
40. **Щербакова Ірина Миколаївна** – кандидат філософських наук, доцент кафедри практичної психології, доцент, завідувач лабораторії методології практичної психології, Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка (м.Суми,Україна).
Феноменологія свободи і відповідальності особистості в кризових умовах та критичних ситуаціях життя

Секція 2.

Вікові та соціокультурні життєві кризи особистості: адаптація, ресоціалізація, розвиток

Керівники секції:

Лозова Ольга Миколаївна – доктор психологічних наук, професор, академік АН ВО України, завідувач кафедри практичної психології Інституту людини, Київський університет імені Бориса Грінченка.

Пасічник Наталія Олексіївна – кандидат психологічних наук, викладач кафедри практичної психології, Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка

1. **Алексеева Юлія Аркадіївна** – кандидат психологічних наук, доцент, докторант, Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова (м. Київ, Україна).

Особливості персоналізації віри на різних етапах онтогенезу

2. **Барчі Беата Василівна** – кандидат психологічних наук, старший викладач, Мукачівський державний університет (м. Мукачево, Україна).

Саморефлексія у повторному виборі професії клієнтів центру зайнятості

3. **Бурейко Наталія Олександрівна** – аспірант кафедри практичної психології, Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди (м. Харків, Україна).

Стратегії поведінки у конфлікті білінгвів

4. **Вальо Лариса Іванівна** – викладач психології, Свалявський лісотехнічний коледж (м. Свалява, Україна).

Соціальні чинники реадaptaції педагогів, які завершують професійну діяльність

5. **Василевська Олена Іванівна** – викладач кафедри практичної психології, Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка (м. Суми, Україна).

«Серійне малювання» як кризова психологічна техніка

6. **Володарська Наталія Дмитрівна** – кандидат психологічних наук, старший науковий співробітник, Інститут психології імені Г. С. Костюка НАПН України (м. Київ, Україна)

Особливості психологічного супроводу дітей, які перебувають на лікуванні за кордоном

7. **Гулакова Аліна Володимирівна** – соціальний педагог, КУ СОР Сумський обласний центр соціальної реабілітації дітей-інвалідів (м. Суми, Україна).

Адаптація дітей-інвалідів до життя у в умовах реабілітаційного центру

8. **Даукша Лилия Марьяновна** – кандидат психологических наук, доцент, декан факультета психологи, УО «Гродненский государственный университет имени Я. Купалы» (г. Гродно, Беларусь).

Связь эмпатии и восприимчивости подростками взаимодействия с родителями

9. **Дідик Наталія Михайлівна** – кандидат психологічних наук, старший викладач, Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка (м. Кам'янець-Подільський, Україна).
Соціально-психологічна реабілітація дезадаптації дітей-сиріт
10. **Діомідова Наталія Юріївна** – викладач кафедри філософсько-психологічної антропології, Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди (м. Харків, Україна).
Емоційний інтелект студентів як детермінанта їх психоемоційних станів у кризових ситуаціях навчальній діяльності
11. **Івченко Галина Олександрівна** – практичний психолог, Сумський дошкільний навчальний заклад (центр розвитку дитини) № 18 «Зірниця» Сумської міської ради (м. Суми, Україна).
Значення ігрової терапії у роботі з дітьми які пережили травмуєую подію
12. **Кіраль Агнетта** – консультант-психолог (м. Мішкольц, Угорщина).
Агресивність її вияв у підлітковому віці: причини та ризики
13. **Ковальова Людмила Володимирівна** – практичний психолог, Сумський обласний центр соціальної реабілітації дітей-інвалідів (м. Суми, Україна).
Нечипоренко Наталія Василівна – практичний психолог, Сумський обласний центр соціальної реабілітації дітей-інвалідів (м. Суми, Україна).
Актуальні проблеми емоційних порушень у дітей дошкільного та молодшого шкільного віку з дитячим церебральним паралічем
14. **Козуб Яна Викторовна** – аспірантка, Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди (г. Харків, Україна).
Емоціональне отношение к учению у студентов с разными уровнями самоорганизации деятельности
15. Kol' Anna – psychologist – social worker Stiftungshospital (Saint-Wendel, Germany).
Children's deprivation as a consequence of education in conditions of nowadays
16. **Кузнецов Олексій Ігоревич** – кандидат психологічних наук, доцент кафедри політології, соціології і культурології Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди (м. Харків, Україна).
Психічні стани студентів у кризових ситуаціях
17. **Кузнецов Игорь Амирович** – кандидат юридических наук, доцент, Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди (г. Харків, Україна).
Анализ эмоционального компонента жизнеспособности
18. **Лавріненко Віталій Анатолійович** – асистент кафедри психології, Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка (м. Полтава, Україна).
Смислові конструкти, що відображають кризовий характер ціннісно-смислового усвідомлення життя підлітків-неформалів

19. **Лашко Олена Вікторівна** – асистент кафедри приладів і систем неруйнівного контролю, Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут» (м. Київ, Україна).
Особливості довіри і саморегуляції студентів технічного вищого навчального закладу
20. **Литовский Вениамин Фроимович** – кандидат психологических наук, ст. научный сотрудник, Институт психологии им. Г. С. Костюка, НАПН Украины (г. Киев, Украина).
Кризисные условия и критические ситуации в жизни взрослых в школьном обучении
21. **Ломакін Геннадій Іванович** – аспірант кафедри практичної психології, Харківський НПУ імені Г. С. Сковороди (м. Харків, Україна).
Узагальнення характерних ознак перебігу криз зрілості в вікових періодизаціях
22. **Мишкулинець Олена Олексіївна** – викладач психології, Гуманітарно-педагогічний коледж Мукачівського державного університету (м. Мукачево, Україна).
Модель психологічного супроводу до профільного навчання підлітків
23. **Марчук Лариса Миколаївна** – аспірант, Інституту психології імені Г. С. Костюка НАПН України (м. Київ, Україна).
Залежність успіху навчання студентів від асертивної поведінки
24. **Мотрук Тетяна Олександрівна** – кандидат психологічних наук, доцент, Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка (м. Суми, Україна).
Головач Ірина Анатоліївна – студентка, Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка (м. Суми, Україна).
Особливості сімейних цінностей у старшокласників
25. **Мотрук Тетяна Олександрівна** – кандидат психологічних наук, доцент, Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка (м. Суми, Україна).
Шова Аліна Сергіївна – студентка, Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка (м. Суми, Україна).
Взаємовплив особистісних страхів та мотивації на досягнення мети особистості в юнацькому віці
26. **Никифоренко Андрій Ростиславович** – старший викладач кафедри гуманітарних дисциплін, Донецький державний університет управління (м. Донецьк, Україна).
Прояви девіантної поведінки у підлітковому середовищі (на матеріалах соціологічного опитування учнів 8-х та 11-х класів шкіл м. Маріуполь)
27. **Пасічник Наталія Олексіївна** – кандидат психологічних наук, викладач кафедри практичної психології, Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка (м. Суми, Україна).
Профілактика відхилень психічного розвитку дітей дошкільного віку, що проживають в сільській місцевості

28. **Постолова Ирина Викторовна** – кандидат филологических наук, доцент, Национальный фармацевтический университет (г. Харьков, Украина).
Томарева Наталья Александровна – ассистент, Национальный фармацевтический университет (г. Харьков, Украина).
Лексема «Латынь» в языковом сознании студентов НФАУ (Национального фармацевтического университета) – ассоциативный эксперимент
29. **Пухно Світлана Валеріївна** – кандидат психологічних наук, доцент, Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка (м. Суми, Україна).
Особливості кризи юнацького віку як чинник проходження адаптації першокурсників ВНЗ
30. **Рябоконт Наталія Олександрівна** – обласний дитячий психіатр, Сумський обласний клінічний психоневрологічний диспансер, аспірант відділення психіатрії, ДУ «Інститут охорони здоров'я дітей та підлітків НАМН України» (м. Суми, Україна).
Вплив соціальних факторів на формування емоційно-поведінкових та особистісних розладів у дітей шкільного віку
31. **Сидорова Людмила Григорівна** – вчитель-реабілітолог, Сумський обласний центр соціальної реабілітації дітей-інвалідів (м. Суми, Україна).
Проблеми особистісного становлення підлітків з церебральним паралічем
32. **Стадник Галина Анатоліївна** – кандидат психологічних наук, доцент, Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка (м. Суми, Україна).
Сімбірзова Оксана Олександрівна – студентка, Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка (м. Суми, Україна).
Взаємозв'язок тривожності та самооцінки підлітків
33. **Стадник Галина Анатоліївна** – кандидат психологічних наук, доцент, Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка (м. Суми, Україна).
Тігарева Катерина Вікторівна – студентка, Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка (м. Суми, Україна).
Психологічні властивості як чинник прояву лідерства старшокласників
34. **Тарасова Тетяна Борисівна** – кандидат психологічних наук, доцент, завідувач кафедри психології, Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка (м. Суми, Україна).
Вікові кризи розвитку особистості: продуктивне проживання та психологічна просвіта
35. **Усик Дмитро Борисович** – кандидат психологічних наук, доцент, Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка (м. Суми, Україна).
Особливості переживання екзаменаційного стресу студентами

36. **Феінер Катаржина** – доктор музичних наук, Краківська Академія музики (м. Краків, Польща).
Роль музичної терапії у роботі з дітьми які пережили травмуючу подію
37. **Фоменко Карина Ігорівна** – кандидат психологічних наук, доцент кафедри практичної психології, Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди (м. Харків, Україна).
Губристична мотивація особистості у період підліткової кризи
38. Cherniavska Valentyna – preschool teacher, Dungen (Tocksfors, Sweden).
Infantile autism
39. **Шишлова Екатерина Едуардовна** – кандидат педагогических наук, доцент кафедри педагогики и психологии, МГИМО(У) МИД России (г. Москва, Россия).
Гендерная идентичность молодежи: внутриличностные кризисы и конфликты
40. **Щербак Тетяна Іванівна** – кандидат психологічних наук, доцент, Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка (м. Суми, Україна).
Моїсеєнко Наталія Миколаївна – магістрант, Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка (м. Суми, Україна).
Психологічна характеристика кризового періоду у геронтогенезі
41. **Янчий Анна Ивановна** – кандидат психологических наук, доцент, доцент кафедри возрастной и педагогической психологии, УО «Гродненский государственный университет имени Я. Купалы» (г. Гродно, Беларусь).
Содержательные характеристики социальной перцепции у подростков с девиантным поведением

Секція 3.

Психічне здоров'я та психологічна допомога особистості у кризових, посткризових умовах та критичних ситуаціях життя

Керівники секції:

Кряж Ірина Володимирівна – доктор психологічних наук, доцент, завідувач кафедри прикладної психології, Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна.

Єрмакова Наталія Олександрівна – кандидат психологічних наук, доцент, Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка.

- Бондаренко Катерина Юріївна** – обласний психіатр, Сумський обласний клінічний психоневрологічний диспансер (м. Суми, Україна).
Стан надання психіатричної допомоги воїнами АТО в Сумській області
- Вертель Владислав Вікторович** – магістр педагогіки вищої школи, Сумський міський центр еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді (м. Суми, Україна).
Кризовий стан здоров'язбережувальної компетентності учнівської молоді (експлікація проблеми)
- Вертель Марія Юріївна** – директор Сумського міського центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді (м. Суми, Україна).
Здійснення соціально-психологічної реабілітації дітей та молоді з функціональними обмеженнями
- Гринців Мар'яна Василівна** – аспірантка кафедри практичної психології, Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка (м. Дрогобич, Україна).
Розвиток вольової саморегуляції як головний механізм діяльності особистості
- Дворніченко Лариса Леонідівна** – кандидат філософських наук, доцент, Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка (м. Суми, Україна).
Дубницька Тетяна Євгеніївна – фахівець допологової підготовки, оздоровчий центр «Гармонія» (м. Суми, Україна).
Вагітність як критичний період життя жінки та її родини
- Диса Олена Вікторівна** – кандидат психологічних наук, доцент, Дніпропетровський національний університет ім. Олеся Гончара (м. Дніпропетровськ, Україна).
Андрійченко Анастасія Вадимівна – магістрант, Дніпропетровський національний університет ім. Олеся Гончара (м. Дніпропетровськ, Україна).
Інтернет-залежність як наслідок переживання підлітками емоційно складної життєвої ситуації
- Диса Олена Вікторівна** – кандидат психологічних наук, доцент, Дніпропетровський національний університет ім. Олеся Гончара (м. Дніпропетровськ, Україна).
Василюк Олексій Лукашевич – магістрант, Дніпропетровський національний університет ім. Олеся Гончара (м. Дніпропетровськ, Україна).
Шляхи подолання особистістю синдрому втрати

8. **Дмитренко Галина Миколаївна** – психолог, Сумський обласний госпіталь ветеранів війни (м. Суми, Україна).
Психологічна реабілітація учасників АТО: види діяльності практичного психолога
9. **Єрмакова Наталія Олександрівна** – кандидат психологічних наук, доцент, Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка (м. Суми, Україна).
Психокорекційна модель конструювання узгодженої довіри в умовах вікової кризи у студентів юнацького віку
10. **Журавель Олександр Дмитрович** – аспірант, викладач, Інститут педагогіки і психології НПУ імені М. П. Драгоманова (м. Київ, Україна).
Дискурсивна практика психотерапевта в кризових умовах клієнта
11. **Завацький Вадим Юрійович** – аспірант кафедри психології, Східноукраїнський національний університет імені В. Даля (м. Сєвєродонецьк, Україна).
Завацький Юрій Анатолійович – кандидат психологічних наук, доцент, Східноукраїнський національний університет імені В. Даля (м. Сєвєродонецьк, Україна).
Соціально-психологічні умови психопрофілактики та корекції постравматичних стресових розладів у молоді
12. **Завгородня Олена Василівна** – доктор психологічних наук, ст. науковий співробітник, Інститут психології імені Г.С. Костюка (м. Київ, Україна).
Психологічне здоров'я людини: профілактика розладів
13. **Зана Людмила Юрївна** – кандидат філософських наук, доцент, Харківський національний медичний університет (м. Харків, Україна).
Рисуночная методика «Путь» как психотерапия человека в кризисных ситуациях
14. **Землянська Олена Володимирівна** – доктор психологічних наук, професор, Харківський національний університет внутрішніх справ (м. Харків, Україна).
Грищенко Максим Віталійович – кандидат юридичних наук, ст. науковий співробітник, Харківський національний університет внутрішніх справ (м. Харків, Україна).
Негативні психічні стани при життєвих кризах особистості
15. **Калинич Людмила** – кандидат психологічних наук, психолог-консультант (м. Кромлов, Чехія).
Психологічні бар'єри у створенні міжособистісних стосунків у подружжя
16. **Картава Юлія Анатоліївна** – докторант Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова, кандидат педагогічних наук, доцент, в.о. завідувача кафедри корекційної та інклюзивної освіти СумДПУ імені А. С. Макаренка (м. Суми, Україна).
Корекційно-реабілітаційні можливості музичного виховання дошкільників зі зниженим зором

17. **Клопота Ольга Анатоліївна** – кандидат педагогічних наук, викладач кафедри соціальної педагогіки Комунального вищого навчального закладу «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія» Запорізької обласної ради (м. Запоріжжя, Україна).
Особливості інтеграції в соціум молоді з вадами зору
18. **Коваленко Лидія Васильевна** – врач-невролог, Сумская городская детская клиническая больница «Святой Зинаиды», Поликлиника №2 (г. Сумы, Украина).
Неврологический и психический статус детей и подростков, проживающих на территории АТО
19. **Коваленко Марта Валентинівна** – аспірант кафедри практичної психології, Українська інженерно-педагогічної академія (м. Харків, Україна).
Розвиток Я-тілесного як спосіб адаптації в кризових умовах
20. **Крамченкова Віра Олександрівна** – кандидат психологічних наук, доцент кафедри наукових основ управління та психології, Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди (м. Харків, Україна).
Тютюнова адикція особистості на кризових етапах онтогенезу
21. **Кряж Ірина Володимирівна** - доктор психологічних наук, доцент, завідувач кафедри прикладної психології, Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна (м. Харків, Україна).
Психологічне здоров'я особистості в умовах глобальних екологічних змін
22. **Кустов Аркадій Володимирович** – кандидат медичних наук, доцент, Сумський державний університет (м. Суми, Україна).
Форми розладів психічної адаптації особистості у кризових умовах
23. **Левит Леонид Зигфридович** – кандидат психологических наук, доцент, Центр психологического здоровья и образования (г. Минск, Беларусь).
Преодоление жизненных кризисов: в контакте с «Внутренним идеалом»
24. **Лінський Ігор Володимирович** – доктор медичних наук, професор, ДУ «Інститут неврології, психіатрії та наркології НАМН України» (м. Харків, Україна).
Денісенко Михайло Михайлович – кандидат медичних наук, старший науковий співробітник, ДУ «Інститут неврології, психіатрії та наркології НАМН України» (м. Харків, Україна).
Мінко Олексій Олександрович – кандидат медичних наук, старший науковий співробітник, ДУ «Інститут неврології, психіатрії та наркології НАМН України» (м. Харків, Україна).
Аналіз розповсюдженості постстресових психічних розладів у комбатантів та цивільних осіб, що пережили бойові дії
25. **Ніколаєнко Сергій Олександрович** – кандидат психологічних наук, доцент, Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка (м. Суми, Україна).
Патопсихологічні особливості бойових посттравматичних стресових розладів

26. **Орап Марина Олегівна** – доктор психологічних наук, доцент, Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка (м. Тернопіль, Україна).
Наративні технології у подоланні критичних ситуацій життя
27. **Поладко Ганна Олександрівна** – науковий кореспондент, Інститут психології імені Г. С. Костюка НАПН України (м. Київ, Україна).
Образ «хвороби» та «здоров'я» в уявленнях лікарів-терапевтів
28. **Тітова Тетяна Євгенівна** – кандидат психологічних наук, доцент, Полтавський національний педагогічний університет ім. В. Г. Короленка (м. Полтава, Україна).
Психологічна допомога особистості, що переживає кризу
29. **Урусова Олена Геннадіївна** – практикуючий медіатор, Український центр медіації при Києво-Могилянській бізнес школі (м. Київ, Україна).
Застосування психологічних технологій та інструментів у медіації при вирішенні родинних конфліктів
30. **Фейнер Магдалена** – співачка оперного театру, консультант музею «Базиліки» (м. Мілан, Італія).
Вплив музики на внутрішній світ особистості, що переживає кризу
31. **Федорова Євгенія Валентинівна** – викладач кафедри практичної психології, Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка (м. Суми, Україна).
Корчака Марина Вікторівна – магістрант, Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка (м. Суми, Україна).
Чинники збереження психологічного здоров'я особистості в критичних умовах життя
32. **Хомутиннікова Наталія Нарцисівна** – науковий співробітник, Інститут психології АПН України імені Г. С. Костюка (м. Київ, Україна).
Дослідження автентичності в контексті психологічного здоров'я особистості
33. **Шейко Анастасія Олександрівна** – кандидат психологічних наук, викладач кафедри практичної психології, Харківський національний педагогічний університет ім. Г. С. Сковороди (м. Харків, Україна).
Психологічна допомога вимушеним переселенцям усіх вікових категорій
34. **Штагер Яна Олександрівна** – психолог, Обласна психіатрична лікарня №2, (с. Кудряве, Сумська область, Україна).
Окремі аспекти внутрішньої картини хвороби та образу здоров'я у пацієнтів з шизофренією
35. **Щербак Тетяна Іванівна** – кандидат психологічних наук, доцент, Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка (м. Суми, Україна).
Психологічний дебрифінг як метод психотерапевтичної роботи з наслідками критичних ситуацій

Секція 4.

Особистість в особливих умовах життєдіяльності і в спорті

Керівники секції:

Ложкін Георгій Володимирович – доктор психологічних наук, професор, професор кафедри психології і педагогіки, Національний технічний університет України «КПІ».

Щербак Тетяна Іванівна – кандидат психологічних наук, доцент, Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка.

1. **Важинський Сергій Едуардович** – кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри пожежної профілактики в населених пунктах, Національний університет цивільного захисту України (м. Харків, Україна).

До проблеми формування особистісних настанов майбутніх фахівців небезпечних професій

2. **Ємяшева Марина Юріївна** – викладач кафедри логопедії, Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка (м. Суми, Україна).

Теоретичний аналіз психологічних умов формування комунікативної компетентності майбутнього логопеда

3. **Заїкіна Ганна Леонідівна** – кандидат психологічних наук, доцент, Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка (м. Суми, Україна).

Аналіз мотиваційно-особистісних характеристик майбутнього фахівця у сфері фізичної культури

4. **Звіряка Олександр Миколайович** – кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент, завідувач кафедри здоров'я людини та фізичної реабілітації, Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка (м. Суми, Україна).

Особливості фізичної реабілітації у кризових станах: психологічний аспект

5. **Іванова Вікторія Вікторівна** – кандидат психологічних наук, доцент, Мукачівський державний університет (м. Мукачеве, Україна).

Психологічна практика у професійній самореалізації майбутнього психолога

6. **Казнієнко Олександр Вікторович** – майор внутрішньої служби, старший психолог сектору соціально-виховної та психологічної роботи управління ДПтС України в Сумській області (м. Суми, Україна).

Психотехнології роботи із засудженими до позбавлення волі

7. **Калиниченко Ірина Олександрівна** – доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри спортивної медицини та валеології, Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка (м. Суми, Україна).

Тарапата-Більченко Лідія Григорівна – кандидат філософських наук, доцент, завідувач кафедри музично-інструментального виконавства, Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка (м. Суми, Україна).

Зувєв Сергій Павлович – кандидат мистецтвознавства, доцент, Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка (м. Суми, Україна).

Психофізіологічні аспекти сценічного хвилювання та передстартового стану

8. **Капосльоз Григорій Вікторович** – кандидат психологічних наук, старший науковий співробітник, Національний університет оборони України імені Івана Черняхівського (м. Київ, Україна).
Деякі питання зменшення негативного впливу травматичної ситуації на офіцерів, які брали участь в АТО
9. **Колосов Андрей Борисович** – кандидат психологических наук, старший научный сотрудник, заведующий лабораторией текущего и оперативного контроля подготовленности спортсменов сборных команд Украины Государственного научно-исследовательского института физической культуры и спорта Украины (г. Киев, Украина).
Дефицит регулятивных ресурсов спортсмена и экстракция кризиса действий
10. **Криволапчук Володимир Олексійович** – доктор юридичних наук, професор, заслужений юрист України, директор Державного науково-дослідного інституту МВС України (м. Київ, Україна).
До питання надійності особистості правоохоронця у кризових умовах та критичних ситуаціях життя
11. **Куєвда Луїс Куєв Давіл Луїс Сократес** – аспірант, Південноукраїнський державний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського (Еквадор).
Розвиток саморефлексії учителя музики за допомогою тренінгових вправ
12. **Лаврентьев Олександр Миколайович** – кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент, заступник начальника кафедри СД та ОПП Національного університету державної податкової служби України (м. Ірпінь, Україна).
Якименко Олександр Васильович – старший викладач кафедри СД та ОПП Національного університету державної податкової служби України (м. Ірпінь, Україна).
Особистість курсанта-правоохоронця у формуванні професійно-психологічної компетентності в умовах кризового суспільства
13. **Латіна Ганна Олександрівна** – кандидат біологічних наук, доцент, Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка (м. Суми, Україна).
Нервово-психічна стійкість студентів на етапі становлення педагогічної професії
14. **Лотоцька-Голуб Людмила Леонідівна** – науковий кореспондент, Інститут психології імені Г. С. Костюка НАПН України (м. Київ, Україна).
Компетентність фахівця як передумова професійного вигорання
15. **Марусинець Мар'яна Михайлівна** – доктор педагогічних наук, професор, Національний педагогічний університет імені Михайла Драгоманова (м. Київ, Україна).
Рефлексивні механізми у подоланні професійних бар'єрів майбутніми психологами
16. **Матієнко-Купріянов Володимир Іванович** – старший викладач кафедри фізичного виховання, Державний вищий навчальний заклад «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана» (м. Київ, Україна).
Особливості криз професійного розвитку викладачів з фізичного виховання

17. **Науменко Юлія Романівна** – лаборант кафедри практичної психології, Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка (м. Суми, Україна).
Науменко Руслан Романович – QA Automation Engineer in Lazada Vietnam (Thành phố Hồ Chí Minh, Vietnam).
Роль відповідальності у професійному становленні практичного психолога
18. **Неровня Ігор Володимирович** – психолог, Управління Державної служби України з надзвичайних ситуацій в Сумській області (м. Суми, Україна).
Особливості надання психологічної допомоги жертвам катастроф
19. **Плачинда Тетяна Степанівна** – доктор педагогічних наук, доцент, Кіровоградська льотна академія Національного авіаційного університету (м. Кіровоград, Україна).
Психологічний аспект професійної підготовки авіаційних фахівців
20. **Попович Ігор Степанович** – кандидат психологічних наук, доцент, Херсонський державний університет (м. Херсон, Україна).
Соціальні очікування учасника АТО
21. **Сабо Анна** – кандидат психологічних наук, директор школи «Мистецтв» (м. Будапешт, Угорщина).
Професійний саморозвиток учителя упродовж життя
22. **Сергієнко Юрій Петрович** – кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент, начальник кафедри СД та ОПП Національного університету державної податкової служби України (м. Ірпінь, Україна).
Жаров Анатолій Іванович – кандидат філософських наук, професор, професор кафедри СД та ОПП Національного університету державної податкової служби України (м. Ірпінь, Україна).
Професіоналізація правоохоронця засобами фізичної культури в умовах континентально-європейської моделі поліцейської організації
23. **Ушакова Ірина Михайлівна** – кандидат психологічних наук, доцент, Національний університет цивільного захисту України (м. Харків, Україна).
Особистісний профіль переживання кризи у вимушених переселенців
24. **Федан Олена Вікторівна** – молодший науковий співробітник лабораторії методології і теорії психології, Інститут психології імені Г.С.Костюка НАПН України (м. Київ, Україна).
Розвиток автентичності майбутнього практичного психолога в період життєвої кризи
25. **Феїнер Ельжбета** – викладач польської мови спеціалізованої мовної школи № 5. м. Бровари Київської області, Федерація польських організацій в Україні (м. Гдиня, Польща).
Активізація внутрішніх ресурсів засобами музичної терапії
26. **Хомуленко Борис Владиславович** – кандидат психологічних наук, доцент кафедри практичної психології, Українська інженерно-педагогічна академія (м. Харків, Україна).
Технології ідентифікації брехні в роботі кризового психолога

27. **Черенщикова Дар'я Вікторівна** – кандидат психологічних наук, доцент, Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка (м. Суми, Україна).

Психологічний супровід науково-педагогічних працівників ВНЗ

28. **Чижевський Сергій Олександрович** – старший офіцер психологічної служби управління по роботі з особовим складом, Головне управління Національної гвардії України (м. Київ, Україна).

Впровадження в системі бойової та спеціальної підготовки психологічної смуги імітації службово-бойової діяльності

29. **Шаповалов Борис Борисович** – кандидат психологічних наук, доцент, президент Міжнародної федерації поліцейського хортингу (м. Київ, Україна)

Проблеми адаптації в процесі формування готовності спортсменів-єдиноборців до дій в екстремальних ситуаціях

30. **Шестопалова Людмила Федорівна** – доктор психологічних наук, професор, лауреат Державної премії України в галузі науки та техніки, ДУ «Інститут неврології, психіатрії та наркології НАМН України» (м. Харків, Україна).

Кожевникова Вікторія Анатоліївна – кандидат психологічних наук, провідний науковий співробітник, ДУ «Інститут неврології, психіатрії та наркології НАМН України» (м. Харків, Україна).

Бородавко Оксана Олександрівна – кандидат психологічних наук, старший науковий співробітник, ДУ «Інститут неврології, психіатрії та наркології НАМН України» (м. Харків, Україна).

Особливості проявів аутоагресивної поведінки у комбатантів та цивільних осіб, що пережили бойові дії

31. **Щербак Тетяна Іванівна** – кандидат психологічних наук, доцент, Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка (м. Суми, Україна).

Говорун Дар'я Олександрівна – магістрант, Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка (м. Суми, Україна).

Соціально-психологічні передумови девіації спортсменів

32. **Щербак Тетяна Іванівна** – кандидат психологічних наук, доцент, Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка (м. Суми, Україна).

Щерба Анна Петрівна – магістрант, Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка (м. Суми, Україна).

Психологічні особливості криз професійного становлення психолога

33. **Юсупов Володимир Васильович** – кандидат юридичних наук, старший науковий співробітник, завідувач науково-дослідної лабораторії з проблем експертно-криміналістичного забезпечення Національної академії внутрішніх справ (м. Київ, Україна).

Окремі питання адаптації експертів-криміналістів у сучасних кризових умовах

УЧАСНИКИ У ПОВІДОМЛЕННЯХ, ОБГОВОРЕННЯХ ТА ДИСКУСІЯХ

Сумський міський центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді:

Покутня Тетяна Іванівна (*головний спеціаліст*); Серпокрил Юлія Василівна (*фахівець із соціальної роботи*); Боронос Олександр Валерійович (*фахівець із соціальної роботи*); Штогрін Оксана Володимирівна (*фахівець із соціальної роботи*).

Сумський міський Центр науково-технічної творчості молоді (НТТМ):

Безпала Тетяна Григорівна (*директор НТТМ*); Власенко Олександр Володимирович (*психолог*).

Дитячий центр раннього розвитку «Дитяча студія «Розумник» (м. Суми):

Мищенко Інна Іванівна (*логопед*); Пігуль Ольга Вікторівна (*психолог*).

Сумський дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) № 21 «Волошка»:

Супрун Вікторія Володимирівна (*завідувач*); Тарасенко Оксана Віталіївна (*психолог*).

Комунальна установа Сумська спеціалізована школа №1 імені В. Стрельченка:

Пилипенко Олена Владиславівна (*вчитель історії*).

Сумський місцевий центр з надання безоплатної вторинної допомоги:

Шестерніна Наталія Петрівна (*начальник відділу взаємодії з суб'єктами первинної правової допомоги*); Карел Ірина Валентинівна (*начальник відділу організації надання безоплатної вторинної правової допомоги*).

Сумська обласна лікарня:

Мерзляков Сергій Георгійович (*лікар-психотерапевт*).

Навчально-методичний центр психологічної служби системи освіти Комунального закладу Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної роботи:

Кондратенко Лариса Олексіївна (*методист*), Растроста Ганна Борисівна (*методист*), Гавриленко Світлана Олександрівна (*методист*).

Сумський обласний диспансер радіаційного захисту населення:

Оношко Федір Петрович (*лікар психіатр-психотерапевт*).

Практикуючі психологи м. Суми та Сумської області:

Будянська Ольга Анатоліївна, Горшкова Оксана Олександрівна, Гусениця Наталія Іванівна, Демченко Інна Миколаївна, Дурицька Єлизавета Семенівна, Іванцова Оксана Миколаївна, Ілленко Валентина Миколаївна, Лисянська Наталія Сергіївна, Масалітова Ольга Олексіївна, Мірославська Валентина Володимирівна, Нагіна Лілія Леонідівна, Некрасова Наталія Миколаївна, Осюхіна Альона Олександрівна, Приказчик Віктор Валерійович, Растроста Ганна Борисівна, Ратєєва Вікторія Олександрівна, Ромасенко Інга Миколаївна, Рябло Юрій Володимирович, Свириденко Марина Миколаївна, Семененко Світлана Миколаївна, Темна Олена Михайлівна, Троїцька Марина Євгенівна, Чешенко Світлана Володимирівна, Яковенко Анна Юріївна.

Органи та установи виконання покарань Управління державної пенітенціарної служби України в Сумській області:

Роменська виправна колонія (№56):

Олексенко Світлана Вікторівна (*майор внутрішньої служби, психолог відділу по роботі з персоналом*); Лепетя Юлія Володимирівна (*лейтенант внутрішньої служби, старший інспектор (з виховної та соціально-психологічної роботи з персоналом) відділу по роботі з персоналом*); Овчаренко Анастасія Юріївна (*старший лейтенант внутрішньої служби, психолог відділу соціально-виховної та психологічної роботи*); Вовденко Олександр Григорович (*лейтенант внутрішньої служби, психолог відділу соціально-виховної та психологічної роботи*).

Шосткинська виправна колонія (№66):

Коваленко Юлія Василівна (*лейтенант внутрішньої служби, Психолог відділу по роботі з персоналом*); Семенов Тарас Володимирович (*капітан внутрішньої служби, старший інспектор (з виховної та соціально-психологічної роботи з персоналом) відділу по роботі з персоналом*); Стельмах Ірина Іванівна (*лейтенант внутрішньої служби, психолог відділу соціально-виховної та психологічної роботи*); Янко Павло Володимирович (*психолог відділу соціально-виховної та психологічної роботи*).

Конотопський виправний центр (№130):

Шиленко Євген Анатолійович (*лейтенант внутрішньої служби, психолог відділу соціально-виховної та психологічної роботи*).

Сумська виправна колонія (№116):

Мороз Тетяна Михайлівна (*лейтенант внутрішньої служби, психолог відділу по роботі з персоналом*); Колеснік Микола Миколайович (*старший лейтенант внутрішньої служби; старший інспектор (з виховної та соціально-психологічної роботи з персоналом) відділу по роботі з персоналом*); Гончаренко Сергій Володимирович (*капітан внутрішньої служби; психолог відділу соціально-виховної та психологічної роботи*).

Сумський слідчий ізолятор:

Гребенькова Світлана Іванівна (*майор внутрішньої служби; старший інспектор (з виховної та соціально-психологічної роботи з персоналом) відділу по роботі з персоналом*); Дем'янчук Надія Василівна (*лейтенант внутрішньої служби, психолог відділу по роботі з персоналом*); Кисла Дар'я Юріївна (*лейтенант внутрішньої служби, психолог відділу соціально-виховної та психологічної роботи*).

Магістранти спеціальності «Практична психологія» СумДПУ імені А. С. Макаренка:

Великодна Галина Василівна, Говорун Дар'я Олександрівна, Іваненко Юрій Олександрович, Кравченко Катерина Юріївна, Назаренко Ірина Олександрівна, Ніжніченко Анастасія Олександрівна, Петрова Людмила Валеріївна, Тарасенко Олена Василівна, Щавелева Олена Дмитрівна.

Магістранти спеціальності «Соціальна педагогіка» СумДПУ імені А. С. Макаренка:

Авраменко Юлія Ігорівна, Гаврутенко Анна Анатоліївна, Гречка Марина Сергіївна, Зрядна Альона Леонідівна, Ковчун Катерина Валентинівна, Менделенко Віталій Давидович, Новіков Кирило Андрійович, Попова Ірина Сергіївна, Рожков Антон Миколайович.

Студенти 5 курсу спеціальності «Практична психологія» Інституту педагогіки і психології СумДПУ імені А. С. Макаренка:

Аніщенко Максим Миколайович, Долгозв'язга Олександр Олександрович, Коваленко Вікторія Володимирівна, Ковбаса Ірина Миколаївна, Левіт Вікторія Дмитрівна, Луговой Віктор Юрійович, Овчаренко Аліна Миколаївна, Сивокозова Інна Валеріївна, Степаненко Віта Василівна, Тітарєва Катерина Вікторівна.

Студенти спеціальності «Практична психологія» Інституту педагогіки і психології СумДПУ імені А. С. Макаренка:

Акентьєва Людмила Миколаївна, Бей Анжеліка Олегівна, Вареник Валентина Миколаївна, Вебер Вікторія Михайлівна, Гречаненко Олена Сергіївна, Голуб Ганна В'ячеславівна, Заболотна Ганна Іванівна, Заїка Світлана Анатоліївна, Зуєва Катерина Іванівна, Івченко Андрій Ігорович, Ісаєва Марина Володимирівна; Кандиба Юлія Олексіївна, Коваленко Катерина Миколаївна, Козинець Людмила Іванівна, Колосова Інна Олександрівна, Кузнецов Олексій Сергійович, Лазуренко Аріна Олександрівна, Литвинець Галина Володимирівна, Мамуляк Анжеліка Сергіївна, Радько Наталія Олександрівна, Рожков Антон Миколайович, Самандрула Жанна Василівна, Сіренко Ольга Вікторівна, Терещенко Ірина Володимирівна, Тимченко Крістіна Венедиктівна.

Аспіранти СумДПУ імені А. С. Макаренка:

Аріщенко Альона Сергіївна, Лиценко Ірина Олександрівна, Павленко Ірина Олександрівна, Панасюра Ганна Сергіївна, Пташенчук Оксана Олексіївна, Сидоренко Наталія Володимирівна, Симаненко Наталія Олександрівна, Ткаченко Ірина Олександрівна, Хоменко Олександр Сергійович, Крившенко Ліна Миколаївна, Кравченко Ірина Вікторівна, Малецька Тетяна Володимирівна.

МАЙСТЕР-КЛАСИ

18 лютого 2016 р. 15.30 – 17.00

1. Майстер-клас: «Комплексна реабілітація дітей-інвалідів з розумовою відсталістю з використанням іпотерапії»

Берестовська Марія Олександрівна – фахівець з фізичної реабілітації I категорії (м. Суми, Україна).

Анотація: Учасники майстер-класу отримають можливість відвідати Сумський обласний центр соціальної реабілітації дітей-інвалідів та ознайомитися з іпотерапією, визнаним засобом реабілітації хворих соматичними чи психічними захворюваннями.

Місце проведення: майстер-клас проводиться на базі стаціонарного відділення змішаного типу цілодобового перебування (Сумський район, с. Рибці).

2. Майстер-клас: «Комплексна реабілітація дітей-інвалідів з дитячим церебральним паралічем з використанням іпотерапії»

Мринський В'ячеслав Володимирович – вихователь I категорії (м. Суми, Україна).

Анотація: Учасники майстер-класу ознайомляться з системою заходів (методом іпотерапії), спрямованих на створення сприятливих умов для розвитку дітей-інвалідів з дитячим церебральним паралічем.

Місце проведення: майстер-клас проводиться на базі стаціонарного відділення змішаного типу цілодобового перебування (Сумський район, с. Рибці).

3. Майстер-клас: «Кризи у сімейних стосунках. Системно-сімейний підхід»

Клочко Сніжана Євгенівна – практичний психолог I категорії СумДПУ імені А. С. Макаренка; психолог Сумського центру психотерапії та медичної психології; системно-сімейний терапевт; член Сумського обласного осередку УСП (м. Суми, Україна).

Анотація: На майстер-класі будуть продемонстровані техніки роботи з сім'єю в системно-сімейному напрямі. Передбачається робота із запитами учасників майстер-класу.

Місце проведення: Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка (вул. Роменська, 87). Інститут педагогіки і психології (корпус 4, п'ятий поверх, ауд. 512).

4. Майстер-клас: «Арт-терапевтична практика активізації стресостійкості особистості у кризових умовах життя»

Пасічник Наталія Олексіївна – кандидат психологічних наук, викладач кафедри практичної психології, Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка (м. Суми, Україна).

Гусениця Наталія Іванівна – практичний психолог комунальної установи Сумська ЗОШ I-III ступенів №24 (м. Суми, Україна).

Анотація: Майстер-клас розкриває психологічний зміст лялько-терапії як засобу активізації стресостійкості особистості. Учасники отримають досвід мобілізації самоконтролю психоемоційних станів у кризових умовах життя.

Місце проведення: Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка (вул. Роменська, 87). Інститут педагогіки і психології (корпус 4, п'ятий поверх, ауд. 511).

5. Майстер-клас: «Прийняття своєї величі. Прийняття свого безсилля»

Щербакова Ірина Миколаївна – кандидат філософських наук, доцент, завідувач лабораторії методології практичної психології, СумДПУ імені А.С.Макаренка (м. Суми, Україна).

Штагер Яна Олександрівна – практичний психолог стаціонару обласної психіатричної лікарні №2, с. Кудряве, Охтирського району, Сумської області (с. Кудряве, Україна).

Анотація: Майстер-клас презентує ефективні техніки подолання синдрому емоційного вигорання фахівців з надання психологічної допомоги. Учасники отримають нагоду ознайомитися із сучасними психотехнологіями профілактики професійної деформації практичного психолога.

Місце проведення: Сумський державний педагогічний університет імені А. С.Макаренка (вул. Роменська, 87. Інститут педагогіки і психології (корпус 4, п'ятий поверх, ауд. 505).

6. Майстер-клас: «Використання технік фототерапії в психологічному консультуванні та психологічній корекції. Неботерапія»

Мотрук Тетяна Олександрівна – кандидат психологічних наук, доцент кафедри практичної психології, Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка (м. Суми, Україна).

Дмитренко Галина Миколаївна – психолог, Сумський обласний госпіталь ветеранів війни (м. Суми, Україна).

Анотація: Під час роботи учасникам майстер-класу будуть запропоновані техніки використання фотографії у вирішенні різноманітних психологічних проблем, зокрема у практичній роботі психолога з реабілітації учасників АТО. Особливу увагу на майстер-класі буде приділено можливостям активізації внутрішніх ресурсів під час релаксації. Учасники зможуть відчутти на собі позитивний вплив неботерапії для гармонізації та розвитку особистості.

Місце проведення: Сумський державний педагогічний університет імені А. С.Макаренка (вул. Роменська, 87). Інститут педагогіки і психології (корпус 4, п'ятий поверх, ауд. 504).

18 лютого 2016 р. 17.00 – 18.30

7. Майстер-клас: «Життя після травми. Психолого-педагогічний та соціальний супровід особистості у посткризовий період»

Чижиченко Наталія Миколаївна – кандидат психологічних наук, викладач кафедри практичної психології Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка (м. Суми, Україна).

Анотація: На майстер-класі будуть подані особливості психологічних травм. Розглянуто сучасні підходи до психолого-педагогічного та соціального супроводу людини після травми. Апробовано ефективні технології практичної діяльності психолога в роботі з різними категоріями населення.

Місце проведення: Сумський державний педагогічний університет імені А. С.Макаренка (вул. Роменська, 87. Інститут педагогіки і психології (корпус 4, п'ятий поверх, ауд. 508).

8. Майстер-клас: «Використання методів кольоротерапії в роботі з кризовими станами особистості (юнгіанський підхід)»

Стадник Галина Анатоліївна – кандидат психологічних наук, доцент кафедри практичної психології, Сумський державний педагогічний університет імені А. С.Макаренка (м. Суми, Україна).

Пасько Катерина Миколаївна – кандидат філософських наук, доцент кафедри практичної психології, Сумський державний педагогічний університет імені А. С.Макаренка (м. Суми, Україна).

Анотація: Майстер-клас розкриває можливості використання кольоротерапії К.Юнга в роботі з кризовими станами особистості. Презентуються методи роботи та психокорекційні вправи. Майстер-клас буде побудовано за формою роботи психотерапевтичної групи.

Місце проведення: Сумський державний педагогічний університет імені А. С.Макаренка (вул.Роменська, 87). Інститут педагогіки і психології (корпус 4, четвертий поверх, ауд. 515).

9. Майстер-клас: «Дорога змін» (Трансформаційна психологічна гра)

Іванова Олена В'ячеславівна – полковник міліції, кандидат психологічних наук, доцент, професор кафедри загально-правових та психологічних дисциплін факультету підготовки фахівців для Національної гвардії України НАВС (м. Київ, Україна).

Анотація: Майстер-клас презентує популярну психологічну техніку роботи з екзистенційними труднощами та кризами. Учасники отримають досвід корекції психологічного стану та життєвого сценарію за допомогою ігрового поля (на основі «ефект синхронії» К. Юнга).

Місце проведення: Сумський державний педагогічний університет імені А. С.Макаренка (вул. Роменська, 87). Інститут педагогіки і психології (корпус 4, п'ятий поверх, ауд. 513).

МАЙСТЕР-КЛАСИ

19 лютого 2016 р. 10.00 – 11.30

1. Майстер-клас: «Авторські техніки гіпнозу і психотерапії»

Данилов Олександр Сергійович – президент Незалежної асоціації психотерапевтів, керівник авторської школи гіпнозу і психоаналітичної психотерапії, психіатр, психотерапевт, психолог (м. Харків, Україна).

Анотація: Учасникам майстер-класу будуть представлені авторські техніки миттєвого невербального занурення в гіпноз. Здійснено аналіз феноменології і технік психотерапії в гіпнозі.

Місце проведення: Сумський державний педагогічний університет імені А. С.Макаренка (вул. Роменська, 87). Інститут педагогіки і психології (корпус 4, четвертий поверх, ауд. 512).

2. Майстер-клас: «Криза»: універсальні та специфічні риси стратегій вербальної поведінки (за результатами психолінгвістичного експерименту)»

Гордієнко-Митрофанова Ія Володимирівна – доктор психологічних наук, професор кафедри практичної психології ХНПУ імені Сковороди (м. Харків, Україна).

Орап Марина Олегівна – доктор психологічних наук, доцент, Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка (м. Тернопіль, Україна).

Анотація: Учасники майстер-класу ознайомляться з експериментальним описом психолінгвістичного значення слова «КРИЗА». Під час майстер-класу буде описано загальний алгоритм виявлення психолінгвістичного значення; розглянуті прийоми семантичної інтерпретації окремих типів асоціативних реакцій; виявлено психологічно реальний набір значень слова-стимулу «КРИЗА». Бажаючі зможуть взяти участь у вільному асоціативному експерименті.

Місце проведення: *Сумський державний педагогічний університет імені А. С.Макаренка (вул. Роменська, 87). Інститут педагогіки і психології (корпус 4, четвертий поверх, ауд. 513).*

3. Майстер-клас: «Системна розстановка у кризовій психології»

Іванова Олена В'ячеславівна – полковник міліції, кандидат психологічних наук, доцент, професор кафедри загально-правових та психологічних дисциплін факультету підготовки фахівців для Національної гвардії України НАВС (м. Київ, Україна).

Корсун Сергій Іванович – полковник міліції, кандидат психологічних наук, доцент, професор кафедри психології і соціології, Національний університет державної податкової служби України (м. Київ, Україна).

Анотація: Майстер-клас ознайомить учасників із методом розстановок Берта Хеллінгера. Учасники отримають навички розкриття першопричин фізичних хвороб, страхів, фобій, інших проблемних і кризових станів, та пошуку шляхів їх розв'язання.

Місце проведення: *Сумський державний педагогічний університет імені А. С.Макаренка (вул. Роменська, 87. Інститут педагогіки і психології (корпус 4, п'ятий поверх, ауд. 508).*

4. Майстер-клас: «Використання сучасних технологій в психокорекційній роботі психолога із засудженими»

Чижиченко Наталія Миколаївна – кандидат психологічних наук, викладач кафедри практичної психології Сумського державного педагогічного університету імені А. С.Макаренка (м. Суми, Україна).

Харченко Тамара Григорівна – викладач кафедри практичної психології Сумського державного педагогічного університету імені А. С.Макаренка (м. Суми, Україна).

Анотація: Аналізуються особливості сучасних технологій різних психотерапевтичних напрямів, розкривається їх психокорекційний потенціал. Розглядаються особливості використання новітніх методів психологічної практики в індивідуальній та груповій роботі з різною психологічною проблематикою засуджених. Презентуються психокорекційні техніки в роботі з засудженими.

До відома учасників конференції: Бажаючі взяти участь у роботі майстер-класу повинні 19.02.2016 р. зареєструватися (при собі **мати паспорт**). За довідками звертатися до Чижиченко Н. М.

Місце проведення: *Сумська виправна колонія № 116 (вул. Роменська, 110, кабінет психолога).*

5. Майстер-клас: Вагітність: критичний період чи очікування щастя

Дворніченко Лариса Леонідівна – кандидат філософських наук, доцент кафедри практичної психології, Сумський державний педагогічний університет імені А. С.Макаренка (м. Суми, Україна).

Дубницька Тетяна Євгенівна – фахівець допологової підготовки, оздоровчий центр «Гармонія» (м. Суми, Україна).

Анотація: Учасники майстер-класу ознайомляться з сімейним центром

«Гармонія», з технологіями надання психологічної допомоги вагітним жінкам, з'ясують особливості протікання різних стилів вагітності та їх взаємозв'язок з майбутніми стилями материнства.

Місце проведення: центр «Гармонія». Адреса: м. Суми, вул. Черепіна 60.

6. Майстер-клас: «Психосоматичні маски кризи» (авторська методика)

Лимаренко Яніна Володимирівна – лікар-психотерапевт вищої категорії КЗ "Центр ПМСД №3 м. Суми", Голова Сумського обласного осередку Української Спілки Психотерапевтів, навчаючий ко-тренер Секції ССТ УСП (м. Суми, Україна).

Анотація: На майстер-класі будуть запропоновані варіанти технік системної сімейної психотерапії у роботі з кризами. Представлено авторський підхід до роботи з психосоматичними хворими. На майстер-класі будуть досліджуватися ймовірні варіанти психосоматичних реакцій на різні кризи.

Місце проведення: Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка (вул. Роменська, 87). Інститут педагогіки і психології, корпус 4, п'ятий поверх, ауд. 505).

19 лютого 2016 р. 12.00 – 13.30

7. Майстер-клас: «Психологічний супровід саморозвитку особистості у кризових періодах життя».

Кузікова Світлана Борисівна – доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри практичної психології Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка (м. Суми, Україна).

Анотація: На майстер-класі пропонується авторський підхід до розуміння і подолання особистісної кризи. Аналізуються механізми кризоутворення. З'ясовуються принципи саморозвитку особистості в процесі подолання нею життєвої кризи. Учасники ознайомлюються з «індикаторами» життєвої кризи і можуть самоідентифікувати її наявність, усвідомити прояви аутозахисту. Бажаючі обмінюються власним досвідом зарадної поведінки, саморегуляції психоемоційних станів, опрацювання життєвих травм і криз на користь особистісного зростання та посилення самості.

Місце проведення: Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка (вул. Роменська, 87). Інститут педагогіки і психології, корпус 4, п'ятий поверх, ауд. 515).

8. Майстер-клас: «Соціально-психологічні основи адаптації та інтеграції в суспільство людей з глибокими порушеннями зору»

Клопота Євгеній Анатольович – доктор психологічних наук, доцент, Запорізький національний університет (м. Запоріжжя, Україна).

Клопота Ольга Анатоліївна – кандидат педагогічних наук, КВНЗ «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія» Запорізької обласної ради (м. Запоріжжя, Україна).

Анотація: На майстер-класі аналізується особистісна готовності людей з вадами зору до інтеграції. Висвітлюються чинники, які впливають на готовність суспільства до адекватного сприйняття незрячих як повноправних партнерів. Демонструються можливості сучасних тифлотехнічних засобів у процесі адаптації та професійної самореалізації осіб з глибокими порушеннями зору. Подаються основи організації соціально-психологічного супроводу інтеграційного процесу.

Місце проведення: Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка (вул. Роменська, 87). Інститут педагогіки і психології, корпус 4, п'ятий поверх, ауд. 511).

19 лютого 2016 р. 14.00 – 15.30

КРУГЛИЙ СТІЛ

«Психологічний дискурс: психотехнології допомоги особистості у кризових умовах та критичних ситуаціях життя»

Напрямок роботи: *Обговорення роботи майстер-класів.*

Місце проведення: *СумДПУ імені А.С.Макаренка, Інститут педагогіки і психології (корпус 4, п'ятий поверх, ауд. 512).*

ЗАКЛЮЧНЕ ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ

19 лютого 2016 р. 15.30 – 16.30

Місце проведення: *СумДПУ імені А.С.Макаренка, Інститут педагогіки і психології (корпус 4, п'ятий поверх, ауд. 512).*

1. Підбиття підсумків II Міжнародної науково-практичної конференції «Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя».
2. Прийняття резолюції конференції.
3. Закриття II Міжнародної науково-практичної конференції «Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя».

Учасники конференції

1. Авраменко Ю. І.
2. Акентьева Л. М.
3. Алксеева Ю. А.
4. Андрійченко А. В.
5. Аніщенко М. М.
6. Аріщенко А. С.
7. Arshava I.
8. Балл Г. О.
9. Баранова А. В.
10. Барчі Б. В.
11. Безпала Т. Г.
12. Бей А. О.
13. Берестовська М. О.
14. Біла І. М.
15. Блинова О.Є.
16. Боброва Л. Г.
17. Бондаренко К.Ю.
18. Бородавко О. О.
19. Бороноз О. В.
20. Будянська О.А.
21. Бурейко Н. О.
22. Бутенко С. П.
23. Важинський С.Е.
24. Вальо Л. І.
25. Вареник В. М.
26. Варій М. Й.
27. Василевська О. І.
28. Василюк О. Л.
29. Вебер В. М.
30. Великодна Г. В.
31. Верещинська Я. В.
32. Вертель А. В.
33. Вертель В. В.
34. Вертель М. Ю.
35. Віденєєв І. О.
36. Wilsz J.
37. Власенко О. В.
38. Вовденко О. Г.
39. Володарська Н. Д.
40. Воляннюк Н. Ю.
41. Вороненко О. П.
42. Воронко Р. А.
43. Гариленко С.О.
44. Гаврутченко А. А.
45. Говорун Д. О.
46. Головач І. А.
47. Головіна О. Ю.
48. Голуб Г. В.
49. Гончаренко С. В.
50. Гордієнко– Митрофанова І. В.
51. Горошко О.О.
52. Гребенькова С. І.
53. Гречаненко О. С.
54. Гречка М. С.
55. Гринців М. В.
56. Грищенко М. В.
57. Гузь Я. В.
58. Гулакова А. В.
59. Гура В. А.
60. Гура Т. В.
61. Гусениця Н. І.
62. Данилов А. С.
63. Даукша Л. М.
64. Дворніченко Л. Л.
65. Демченко І.М.
66. Дем'янчук Н. В.
67. Денисенко М. М.
68. Диса О. В.
69. Дідик Н. М.
70. Діомідова Н.Ю.
71. Дмитренко Г. М.
72. Долгозвяга О. О.
73. Дубницька Т. Є.
74. Дирицька Є.С.
75. Ємяшева М. Ю.
76. Єрмакова Н. О.
77. Жаров А. І.
78. Журавель О. Д.
79. Заболотна Г. І.
80. Завацька Н. Є.
81. Завацький В. Ю.
82. Завацький Ю. А.
83. Завгородня О. В.
84. Заїкіна Г. Л.
85. Заїка В. М.
86. Заїка С. А.
87. Зана Л. Ю.
88. Звіряка О. М.
89. Земляньська О. В.
90. Зливков В. Л.
91. Зрядна А. Л.
92. Зуєв С. П.
93. Зуєва К. І.
94. Іваненко Ю. О.
95. Іванова В. В.
96. Іванова О. В.
97. Іванцова О.М.
98. Івченко А. І.
99. Івченко Г. О.
100. Калинич Л.
101. Калиниченко І. О.
102. Калиниченко О. О.
103. Кандиба Ю. О.
104. Капосльоз Г. В.
105. Карел І. В.
106. Картава Ю.А.
107. Кисла Д. Ю.
108. Кіраль А.
109. Клопота Є. А.
110. Клопота О. А.
111. Клочко М. О.
112. Клочко С. Є.
113. Коваленко В. В.
114. Коваленко К. М.
115. Коваленко Л.В.
116. Коваленко М. В.
117. Коваленко Ю. В.
118. Ковальова Л. В.
119. Ковбаса І. М.
120. Ковчун К. В.
121. Кожевникова В. А.
122. Козинець Л. І.
123. Козир М. В.
124. Kozlova I.
125. Козуб Я. В.
126. Kol' A.
127. Колеснік М. М.
128. Колосов А. Б.
129. Колосова І. О.
130. Кондратеюкно Л.О.
131. Корсун С. І.
132. Корчака М. В.
133. Кравченко І. В.
134. Кравченко К. Ю.
135. Крамченкова В. О.
136. Криволапчук В. О.
137. Крившенко Л. М.
138. Кряж І. В.
139. Куєвда Л. К.
140. Кузікова С. Б.
141. Кузнецов И. А.
142. Кузнецов М. А.
143. Кузнецов О. І.
144. Кузнецов О. С.
145. Кузнецова М. М.
146. Кустов А. В.
147. Лаврентьев О. М.
148. Лавріненко В. А.
149. Лазуренко А. О.
150. Латіна Г. О.
151. Лашко О. В.
152. Лебеденко К. О.
153. Левит Л. З.
154. Левіт В. Д.
155. Левченко Л. С.
156. Лепетя Ю. В.
157. Лимаренко Я. В.
158. Лисянська Н.С.
159. Литвинець Г. В.
160. Литовский В. Ф.
161. Лиценко І. О.
162. Лінський І. В.
163. Ложкин Г. В.
164. Лозова О. М.
165. Ломакін Г. І.
166. Лотоцька-Голуб Л. Л.
167. Луговой В. Ю.
168. Лукомська С. О.
169. Лянной М. О.
170. Лянной Ю. О.

171. Максименко С. Д.
 172. Малецька Т. В.
 173. Мамуляк А. С.
 174. Масалітова О.О.
 175. Марусинець М. М.
 176. Марухіна І. В.
 177. Марчук Л. М.
 178. Матієнко-Купріянов В. І.
 179. Менделенко В. Д.
 180. Мєдінцев В. О.
 181. Михайлюк Л. М.
 182. Мишулинець О.О.
 183. Мінко О.О.
 184. Мірославська В.В.
 185. Міщенко І. І.
 186. Моїсеєнко І. Б.
 187. Моїсеєнко Н. М.
 188. Моргун В. Ф.
 189. Мороз Т. М.
 190. Мотрук Т. О.
 191. Мринський В. В.
 192. Мусатов С. О.
 193. Нагіна Л.Л.
 194. Назаренко І. О.
 195. Науменко Р. Р.
 196. Науменко Ю. Р.
 197. Негрій І.О.
 198. Некрасова Н.М.
 199. Неровня І. В.
 200. Нечипоренко Н. В.
 201. Никифоренко А. Р.
 202. Ніжніченко А. О.
 203. Ніколаєнко С. О.
 204. Новіков К. А.
 205. Nosenko E.
 206. Nosenko D.
 207. Овчаренко А. М.
 208. Овчаренко А. Ю.
 209. Озерський І. В.
 210. Олексенко С. В.
 211. Олефір В. О.
 212. Оношко Ф.П.
 213. Орап М. О.
 214. Осюхіна А.О.
 215. Павленко І. О.
 216. Палько Т. В.
 217. Панасюра Г. С.
 218. Пасічник Н. О.
 219. Пасько К. М.
 220. Петрова Л. В.
 221. Пилипенко О.В.
 222. Пігуль О. В.
 223. Плачинада Т.С.
 224. Позднишев Є. В.
 225. Покутня Т. І.
 226. Поладко Г. О.
 227. Поліщук В. М.
 228. Попова І. С.
 229. Попович І. С.
 230. Постолова І. В.
 231. Потапчук Н. Д.
 232. Приказчик В.В.
 233. Пташенчук О. О.
 234. Пухно С. В.
 235. Радько Н. О.
 236. Растроста Г.Б.
 237. Растроста С.О.
 238. Ратєєва В.О.
 239. Рожков А. М.
 240. Ромасенко І.М.
 241. Російчук Т. А.
 242. Рухимович (Трахтенберг) Х. Л.
 243. Рябко Ю.В.
 244. Рябоконт Н. О.
 245. Сафін О. Д.
 246. Сабо А.
 247. Самандрула Ж. В.
 248. Саута С. Л.
 249. Сбруєва А. А.
 250. Свириденко М.М.
 251. Седих К. В.
 252. Семененко С.М.
 253. Семенов Т. В.
 254. Сергієнко Ю. П.
 255. Серпокрил Ю. В.
 256. Сивокозова І. В.
 257. Сидоренко Н. В.
 258. Сидорова Л. Г.
 259. Симаненко Н. О.
 260. Сімбірська О. О.
 261. Сіренко О. В.
 262. Стадник Г. А.
 263. Стельмах І. І.
 264. Степаненко В. В.
 265. Степура Є. В.
 266. Супрун В. В.
 267. Сущенко О. М.
 268. Тарапата-Більченко Л. Г.
 269. Тарасенко О. В.
 270. Тарасова Т. Б.
 271. Темна О.М.
 272. Терещенко І.В.
 273. Тимошенко В. М.
 274. Тимченко К. В.
 275. Тітарєва К.В.
 276. Тітов І.Г.
 277. Тітова Т. Є.
 278. Ткаченко І. О.
 279. Томарева Н. А.
 280. Троїцька М.Є.
 281. Трошечко В. В.
 282. Урусова О. Г.
 283. Усик Д. Б.
 284. Ушакова І. М.
 285. Федан О. В.
 286. Федорова Є. В.
 287. Феїнер Е.
 288. Феїнер К.
 289. Феїнер М.
 290. Феїнер Ф.
 291. Фоменко К. І.
 292. Фруктова Я.С.
 293. Фурман А. В.
 294. Фурман О. Є.
 295. Харченко Т. Г.
 296. Хоменко О. С.
 297. Хомуленко Б.В.
 298. Хомуленко Т. Б.
 299. Хомутиннікова Н. Н.
 300. Черенщикова Д. В.
 301. Cherniavska V.
 302. Чепелева Н.В.
 303. Чешенко С.В.
 304. Чижевський С.О.
 305. Чижиченко Н.М.
 306. Чуб І.А.
 307. Шаповалов Б. Б.
 308. Шевченко Н. Ф.
 309. Шейко А. О.
 310. Шестерніна Н. П.
 311. Шестопалова Л. Ф.
 312. Шиленко Є. А.
 313. Шишлова Е. Э.
 314. Шова А. С.
 315. Штагер Я. О.
 316. Штогрін О. В.
 317. Шавелева О. Д.
 318. Щерба А. П.
 319. Щербак Т. І.
 320. Щербакова І. М.
 321. Юсупов В. В.
 322. Яковенко А.Ю.
 323. Якименко О.В.
 324. Янко П. В.
 325. Янчий А. И.

З нагоди святкування 25-річчя підготовки спеціальності «Практична психологія» в СумДПУ імені А. С. Макаренка маємо честь повідомити!

У 2015 р. кафедра практичної психології СумДПУ імені А. С. Макаренка ініціювала проведення I Міжнародної науково-практичної конференції «Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя». Організаторами конференції виступили Лабораторія методології практичної психології кафедри практичної психології СумДПУ імені А. С. Макаренка (Кузікова С. Б., Шербакова І. М.) та Лабораторія методології і теорії психології Інституту психології імені Г. С. Костюка НАПН України (Балл Г. О.; Зливков В. Л.).

Наша ініціатива отримала підтримку від провідних науковців, представників вітчизняних наукових шкіл і зарубіжних фахівців у галузі психології. Конференція проходила на базі кафедри практичної психології СумДПУ імені А. С. Макаренка. У роботі конференції взяли участь 243 учасника з 9 країн світу: України, Канади, Швеції, Італії, Німеччини, Польщі, Білорусії, Росії і США. Серед учасників конференції були науковці ВНЗ, представники наукових і навчальних установ, закладів освіти, пенітенціарних установ і медичних організацій: 26 докторів наук, професорів; 53 кандидата наук, доценти; викладачі 32 ВНЗ України; практичні психологи загальноосвітніх установ; психологи-методисти центрів медико-психологічної реабілітації, центрів соціальної реабілітації

дітей-інвалідів, відділів освіти обласної і районних рад; психологи спеціалізованих психіатричних лікарень; працівники пенітенціарних установ України. Конференція презентувала роботу 17 майстер-класів. У межах заявленої проблематики учасники конференції продемонстрували високу ефективність впровадження новітніх підходів дослідження особистості у кризових умовах та критичних ситуаціях життя, побудованих на основі постнекласичної методології, адекватної сучасним суспільним викликам.

Цьогорічна конференція проводиться під егідою святкування 25-річчя підготовки спеціальності «Практична психологія» в СумДПУ імені А. С. Макаренка. Конференція зібрала понад 320 учасників з 14 країн світу (України, Канади, Швеції, Італії, Німеччини, Еквадору, В'єтнаму, Ізраїлю, Польщі, Угорщини, Чехії, Білорусії, Росії, США), серед яких: 36 докторів наук, 79 кандидатів наук, дійсних членів та членів-кореспондентів НАПН України, керівники організацій, а також докторанти, аспіранти, здобувачі провідних НДІ та студенти ВНЗ. У межах роботи Конференції відбудуться: 2 пленарні засідання, Круглий стіл, 17 майстер-класів відомих науковців та психологів-практиків. Подані учасниками конференції доповіді, повідомлення та статті демонструють розмаїття підходів та поглядів на особистість в кризових умовах та критичних ситуаціях життя.

Шановні учасники конференції! Запрошуємо Вас взяти участь у VII Міжнародній науково-практичній конференції студентів, аспірантів та фахівців у галузі психології «Етнічна самосвідомість та міжетнічна взаємодія в сучасному світі» (30 березня 2016 р.) та III Міжнародній науково-практичній конференції студентів, аспірантів та фахівців у галузі психології «Актуальні питання сучасної психології» (14 квітня 2016 р.). Ознайомитися з інформацією про конференції можна на сайті Інституту педагогіки і психології СумДПУ імені А. С. Макаренка: www.ipr.sspu.sumu.ua, або за телефоном (0542) 68-59-60 (кафедра практичної психології СумДПУ імені А. С. Макаренка).

Щиро запрошуємо Вас до участі в роботі науково-практичних конференцій!

З повагою, оргкомітет.